

Гаркуша Аліна Григорівна,
старший викладач кафедри
кримінального процесу факультету № 3
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ;

Форбатюк Ян Ігорович,
курсант факультету № 3
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ПОЛІЦІЇ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Поліцейський – ця професія з'явилася у відповідь на певні суспільні потреби та прийняла на себе важку та небезпечну турботу про фізичне і духовне благополуччя людини, причому іноді тієї людини, яка порушила закон.

В Україні історично склалися негативні стереотипи щодо поліцейських (міліціонерів). Це пов'язано як з наявністю корумпованості у структурі органів, так і з певною негативною пропагандою з боку ЗМІ та кінематографу. Професія міліціонера поступово вичерпала до себе повагу. Даний вид діяльності вже не ототожнюється із захистом прав особистості і суспільства. Серед громадськості існує певна агресія до співробітників, але історія МВС нараховує незліченну кількість прикладів високого професіоналізму, героїзму, мужності й шляхетності особового складу міліцейських підрозділів.

І все-таки, коли вимовляють слово «поліція», мається на увазі перш за все боротьба зі злочинністю. Звичайні громадяни найчастіше так і думають, що головне завдання поліції – ловити злочинців. Але це лише частина поліцейської діяльності, інше не менш важке та не менш важливе завдання – запобігати злочину.

Сьогодні завдання поліції полягає в забезпеченні охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [1].

Тому наразі є дуже важливим та актуальним питання покращення іміджу поліцейського.

Питання формування позитивного іміджу поліції (міліції) України розглядали такі вітчизняні вчені: О.М. Бандурка, С.Г. Братель, Є.О. Гіда, І.В. Зогуля, І.Д. Казанчук, Р.А. Калюжний, Я.Ю. Кондратьєв, Ю.Ф. Кравченко, В.І. Олефір, Г.Г. Почепцов, О.Л. Порфімович, Ю.І. Римаренко.

Найважливішим фактором у формуванні іміджу поліції є те, що громадяни негативно оцінюють поліцію в цілому, не беручи до уваги специфіку її окремих підрозділів. Така установка є результатом багатьох факторів: починаючи зі складної економічної ситуації та неефективної законодавчої бази і закінчуючи негараздами безпосередньо в самих практичних підрозділах. Негативна установка до всієї організації впливає на негативну установку стосо-

вно її працівників і навпаки.

Важливо те, що громадяни низько оцінюють як професійні, так і особистісні якості поліцейських, існуючий імідж сформовано на базі непрямой інформації. Населення через свою некомпетентність схильне неправильно оцінювати факти, що призводить до розриву іміджу та реальності.

Вагомий внесок у формування іміджу нової поліції в Україні повинні вносити українські засоби масової інформації, які дуже часто є єдиним посередником між поліцією та населенням. Тому ЗМІ можуть повною мірою об'єктивно висвітлювати специфіку діяльності органів правопорядку, настрої та результати, буденність і героїчні вчинки.

Для формування позитивного іміджу працівника поліції в Україні слід змінити суспільну думку про нього; міліціонер повинен мати імідж захисника й помічника, а не «ката». На це має бути спрямовано головні зусилля як самої поліції, так і засобів масової інформації та громадськості. Поліцейські мають бути грамотними, професійно підготовленими фахівцями, володіти психолого-педагогічними навичками спілкування з громадянами. Вони повинні бути стриманими й тактовними, що виключає грубе, принизливе поведіння з правопорушниками. У формуванні іміджу поліцейського слід перейти на системні засади, використовуючи не лише традиційні засоби (телебачення, пресу), а й нові можливості, зокрема мережу Інтернет [2, с. 11]. З метою покращення роботи в цьому напрямі доцільно вивчати та використовувати позитивний досвід поліції демократичних країн. Позитивним є те, що наша країна в умовах євроінтеграції використовує досвід європейських країн у частині формування правоохоронних органів, але не слід забувати про ментальність та правосвідомість українських громадян, які потребують окремого підходу.

Крім того, негативний вплив на імідж як «старої міліції», так і «нової поліції» в Україні здійснює неефективна законодавча база та відсутність допоміжних організацій, які могли б частково зменшити стан незадоволення суспільства роботою поліції (до таких можна віднести вивертники, центри реабілітації та допомоги потерпілим особам та ін.), але це потребує дуже великих фінансових вкладень.

Таким чином, у процесі спільних узгоджених зусиль держави, поліції, самих громадян і цілеспрямованого внеску значних фінансових, матеріально-технічних засобів у цивілізованому суспільстві може створитися і підтримуватися привабливий і респектабельний імідж досвідченого, культурного, чесного, справедливого поліцейського-професіонала, який має високий авторитет у населення і пишається своєю професією. Імідж є чинником, який сприяє успішному вирішенню завдань поліцією, але в той же час і поліпшенню якісного її складу.

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII // Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

2. Бойко І.В. Основні критерії оцінки діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ України // Правова інформатика. – 2013. – № 1. – С. 9–22.